

Prof. Dr. İbrahim Ö. KABOĞLU
İstanbul Milletvekili
Anayasa Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Türkiye Cumhuriyeti Anayasa'sının 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddelerine uygun olarak **T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na** iletilmesi ve Sayın Bakan tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını arz ederim. **12/07/2021**

Aralık 2019 tarihi itibari ile görülmeye başlanan ve tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını, Dünya Sağlık Örgütü tarafından “pandemi” ilan edilmiştir. Bu küresel salgının etkileri, ülkemizde de sert bir şekilde tanık olunmuştur. Türkiye’de, garanti ödemeli projelerin sözleşmeleri açısından yargı yetkisinin uluslararası tahkim alanlarına bırakıldığı gibi haberler duyulmuş olsa da, sözleşmelerin ticari sır kapsamında kaldığı savıyla, kamuoyuna bu hususta yeterli ve sağlıklı bilgilendirme yapılmamıştır. Uluslararası tahkim kuruluşları açısından ise, COVID-19 pandemisinin sözleşmelere etkisi bakımından mücbir sebep hali sayıldığı bilinmektedir. Geçtiğimiz yıl, pandemi sonrası, Milletlerarası Ticaret Odası; ICC, ICC 2020 hükümlerinde, “Mücbir Sebep ve Aşırı İfa Güçlüğü” maddelerini de yenilemiştir. ICC, milletlerarası sözleşmelerin tarafları sözleşmelerine açıkça madde hükmü olarak koysunlar ya da atıf yapsınlar diye, “*force majeure*” klotunun, hem kısa hem de uzun versiyonlarını hazırlamış bulunmaktadır. Yeni düzenleme ile, mücbir sebep olarak; epidemi, ölümcül salgın hastalık gibi durumlar da eklenmiştir.

Bu bağlamda;

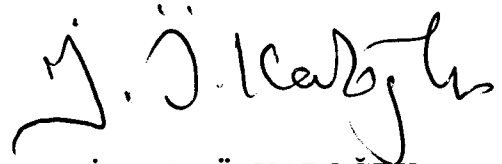
- 1) Türkiye'nin, taraf olduğu ödeme garantisi olan sözleşmelerle ilgili ekonomik yükümlülüklerinden, COVID-19 pandemisi kaynaklı mücbir sebep gerekçesiyle; bütünüyle, kısmen ya da geçici olarak azade olup olamayacağı hususu ve bunun hukuki altyapısı konusunda, Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde bir çalışma yapılmış mıdır? Eğer yapıldıysa; bu çalışma ne zaman yapılmıştır ve bu çerçevede hangi sonuçlara varılmıştır?
- 2) Türkiye, taraf olduğu ödeme garantisi olan sözleşmelere ilişkin olarak, COVID-19 pandemisi kaynaklı mücbir sebep gerekçesiyle bir girişimde bulunmuş mudur? Bulunulmadıysa, bunun gerekçeleri nelerdir? Bu tür girişimlerde bulunulduysa; şu ana kadar hangi muhataplar ve kurumlar nezdinde, ne gibi sonuçlar alınmıştır ve hangi hukuki aşamalara gelinmiştir?

48441

3) Garanti ödemeli sözleşmelerin tarafı olan şirketler arasında, COVID-19 döneminde kısa çalışma ödeneğinden yararlananlar var mıdır? Varsa, garanti ödemelerini eksik alan bu şirketler, bu olanaktan hangi gerekçe ile yararlandırılmıştır?

4) 2020 ve 2021 yıllarına ilişkin bu garanti ödemeli projeler kapsamında, hazineden ödenecek toplam tutar nedir?

5) Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Teşkilatı üyesi ülkeler arasında, Türkiye dışında, dolar üzerinden devlet garantili sözleşmeler imzalayan; her yıl bu sözleşmelere milyarlarca dolar aktaran; bütçesinde ağır bir yük yaratan bu kalemi oluşturan sözleşmeleri ticari sır addedip, kendi halkını bu konuda bilgilendirmeyen ve pandemi esnasında, ilgili iktisadi yükümlülüklerini hafifletmek amacıyla mücbir sebep gerekçesine dayanmayan başka bir devlet var mıdır?

İbrahim Ö. KABOĞLU

İstanbul Milletvekili